

A pártkongresszus küldötte

A falusi orvosnő

Már nyolc éve falusi orvos. Kükesháza és környéke tartozik a körzetébe. Előtte a szegedi klinikán dolgozott, mint gyermekgyógyász. Aztán maga kérte a kihelyezését.

— Behoztak az időben — emlékezik vissza most — egy kislányt, Berta Ilonkának hívták és nagyon leromlott, elhanyagolt állapotban került hozzánk a klinikára. Kiderült, hogy a faluban nincs körzeti orvos. Mikor a kislány szépen fölgyógyult, az édesapja, aki tanácsost, arra kért, menjek el én orvosnak »Kükesházára«. Néhány napig gondolkodtam, aztán döntöttem.

★
Így került dr. Villányi Ilona nyolc évvel ezelőtt a Tiszán túli községbe. Eleinte nem volt könnyű dolga. Fialtal volt, városi ember is volt, s a betegeknek egy része vonakodva, húzódozva állt elé panaszaival. De okos szóval és magatartással sikerült a doktor nőnek legyőznie ezeket a gátlásokat, a bizalmatlanságot is. Szeretetre méltó közvetlensége, kedvessége meghódította a falut.

Pedig a kükesházai nem barátkoznak olyan gyorsan. Zárkózott emberek. Előfordul, hogy a kívülről jött évek múlva is betolakodóként kezelik, kinézik maguk közül.

Villányi doktor nő viszont valóságos »kükesházai« számított már. S ha továbbképzésre vagy szabadságra megy, a páciensei fölpanaszolják mindig, hogy nem tudják, mi lesz velük, míg vissza nem jön.

— Háromszobás lakásom van — mondja életkörülményeiről —, s mióta velem vannak a szüleim, úgy érzem, mintha a szülőfalumban élnék. Nem is akarok elmenni ebből a községből. Jól érzem magam. Most arra

gyűjtök, hogy megvegyük ezt a házat, aztán autót is szeretnék majd venni, mert a terület elég nagy, motoroznom viszont nem lehet beteg vesém miatt. A férjem egyelőre Kiskunhalason tanít, de jövőre talán sikerül azt is megoldani, hogy ne kelljen külön élnünk.

★
Két gyermek anyja a kükesházai orvosnő. A tizenkét éves kislány vele van, a kislány Szegeden tanul. Csak a nyári szünidőben jön ki a faluba. S néhány hónap múlva új testvérkét kapnak a gyerekek.

— Jó lenne sokszor pihenni már egy-egy napot — folytatja Villányi doktor nő —, de nem lehet. Sok a munka, s az orvos emberek életéért dolgozik. Itt nincsenek ráérős föladatak. Naponta 50—60 beteget kezelek, s az idén eddig már 11 ezer alkalommal jöttek el a rendelőbe magukat gyógykezelni a pácienseim. S ez a szám még tovább nő majd, hiszen egyre több a biztosított dolgozó Kükesházán is. Először egyedül voltam. Most már nem győzném a munkát, ha nem volnának segítőtársaim, olyanok, mint például Langl Henrikné védőnő, aki lelkiismeretesen, gondosan ellátja a föladatait. De mindennél nagyobb segítség számomra az emberek bizalma és szeretete.

★
Dr. Villányi Ilona méltó erre a bizalomra. S méltó munkája, fáradságát nem ismerő szorgalma nyomán arra a megtiszteltetésre is, hogy Csongrád megye egyik küldötteként ott üljön majd az MSZMP VIII. kongresszusán a párt legjobb munkásai, az ország dolgozóinak küldöttei között. Méltó erre nemcsak mint orvos, hanem mint pártmunkás is. A közsé-
gben ő fogja össze a jól

dolgozó tömegszervezetek munkáját, részt vesz minden közös megmozdulásban, évente 12 egészségügyi ismeretterjesztő előadást tart, tanfolyamokat szervez, s igyekszik az eredményeként példásan jó az egészségügyi és szociálpolitikai munka ebben a községben.

Egyszerű ember. Semmivel sem különb a többi dolgozó, segíteni, a rászorulókat gyámolítani, okosítani akaró ember. Nincs ő semmiféle »különös anyagból gyúrva«. Sorsában, életében ember, s vallott hitében kommunista. 1959 óta tagja az MSZMP szegedi járási végrehajtó bizottságának. Most ott ül majd a kongresszuson, s ha beszélni is, elmondandó — mint mondta —, hogy helyes volna, ha az egészségügyi kormányzat a körzeti orvosok számára is biztosítaná annak lehetőségét, hogy szakorvosi vizsgát tehessenek. Nagyon sok egyetemről kikerülő fiatal ezért vonakodik attól, hogy körzetbe, falura menjen. S egy ilyen intézkedés talán a falusi orvosellátás régi gondját jobban, hatósabban segítené megoldani, mint sok szép szó, amelyet erről a kérdéstről elmondtak és elmondanak.

Papp Lajos

Változatlanul fontos feladat

Előreléptünk a tanulóifjúság származás szerinti kategorizálását. Az iskolai, egyetemi felvételeknél tehát a jelöltek felkészültségét, rátermettségét, politikai, erkölcsi magatartását veszik számításba, nem származásukat. Ez így is van rendjén, így helyes. A szocializmus építésében elért sikereink tükröződnek ebben. Az, hogy felépítettük a szocialista rend alapjait, hogy hozzákezdünk a fejlett szocialista társadalom létrehozásához, s határozott léptékekkel haladunk az osztály nélküli társadalom felé. A származás szerinti kategorizálás további fenntartása viszont gátolná, akadályozná ennek a folyamatnak a kibontakozását. Korábban, a szocialista forradalom előző szakaszában, amikor arról volt szó, hogy a politikában, a gazdasági életben és a művelődés területén megszilárdítsuk a munkásosztálynak és pártjának vezető szerepét, és lerakjuk a szocializmus alapjait, szükséges volt a korábban kizsákmányolt osztályok tagjainak az előjogok biztosítása ebben a tekintetben is. Az egységes szocialista társadalom kialakulásával azonban nincs szükség többé a tanuló-

ifjúság származás szerinti kategorizálására.

De aki ebből azt a következtetést vonná le, hogy általunk, az oktatással, neveléssel foglalkozó intézményeink, a pedagógusok ezek után nem tekintik feladatuknak a munkás- és parasztszármazású tanulók határozott segítségét, teljesen félreértene a helyzetet. Ezeknek a fiataloknak a támogatása, tanulmányi és szociális szempontból egyaránt változatlanul fontos feladata minden oktatási intézménynek, az általános iskolától az egyetemig. Az MSZMP Központi Bizottságának kongresszusi irányelvei ezzel kapcsolatban világosan kimondják: »A tehetséges munkás- és parasztfiatalok továbbtanulását — ami művelődési politikánknak változatlanul fontos része — nem a szociális korlátozások mechanikus alkalmazásával, hanem a szükséges politikai, anyagi, szociális és nevelési feltételek biztosításával, az oktató és nevelőmunka fejlesztésével kell elérni.« Ezek szerint azoknak, akik attól aggodulnak, hogy a származás szerinti kategorizálás eltörlése miatt a munkás- és parasztszármazású tanulók hátrányos helyzetbe kerülnek az iskolákban, nincs okuk félni; azoknak az ellenséges elemeknek pedig, akik mindentől azt várják, hogy a munkások és parasztszervezetek gyermekei kiszorítsák majd az egyetemről, főiskolákról, nincs okuk reménykedni.

A munkás- és parasztfiatalok többségének a fokozott támogatásra mind tanulmányi, mind szociális szempontból, egyelőre még kétségtelenül szüksége van, ennek valóban hátrányos helyzetbe kerülésük. Ezeknek a fiataloknak ugyanígy otthoni környezetük műveltségük fejlesztése szempontjából magától értetődően kevesebbet ad, mint például az értelmiségi származásúak esetében, s ilyen szempontból életkörülményeik is kedvezőtlenebbek. A parasztfiatalok például a nyári szünetnek csak igen kevés részét fordíthatják művelődésük, nyaruk nagy része azzal telik el, hogy segítenek szüleiknek a nehéz mezőgazdasági munkákban. Közismert az is, hogy a paraszt- és munkásszármazású diákok közül sokan kevesebbet olvasnak a szükségesnél, a kötelező iskolai olvasmányokon felül újságolvasás alig valamit, mindenesetre jóval kevesebbet, mint mondjuk az értelmiségiek, akiknek ebben — a könyvek megválasztásával és esetleges megbeszélésével — a szülők igen nagy segítséget nyújthatnak és legtöbbször nyilvánvalóan nyújtanak is.

Iskolai oktatásunk, a pedagógusok jó munkájának eredményei tükröződnek abban, hogy a hivatalos iskolai tanulmányi anyag ismeretében és elsajátításában a tehetséges munkás- és parasztszármazású fiatalok többsége ma már szinte semmivel sincs elmaradva a többiekétől. A József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán például igen sok munkás- és parasztszármazású hallgató jelentkezett az idén idegen nyelvek tanulására. Az eddigi felmérések adatai szerint — pedig a tárgy olyan, hogy elsajátításában nagy szerepe van az otthoni segítségnek — képzettségük, tudásuk semmivel sem alacsonyabb, mint mondjuk az értelmiségi származású fiataloké. S ez nemcsak az idegen nyelvek tekintetében van így. Az általános műveltség szempontjából azonban még mindig

tapasztalható bizonyos fokú elmaradás a munkás-, parasztszármazású egyetemi hallgatók között. A kevesebb olvasás, a szinte teljes egészében munkában eltöltött nyár, a szellemi érdeklődést kevésbé fejlesztő és serkentő otthoni környezet hátrányai mindenekelőtt ebben jelentkeznek. S ezen azért is segíteni kell, mert az általános műveltség visszatartása a szakmai anyag elsajátítására. Az az egyetemi hallgató, akinek általános műveltsége fejletlenebb, érdeklődése széles körű, nyilvánvalóan könnyebben, jobban, gyorsabban és mélyebben sajátítja el a kötelező tananyagot, bármilyen szakon tanuljon is, mint az, akinek ilyen téren hiányai vannak. Ezért feltétlenül helyes, hogy a szegedi egyetemeken az illetékes szervek nagy erőfeszítéseket tesznek a munkás- és parasztszármazású tanulók általános műveltségének fejlesztésére. A József Attila Tudományegyetem például hangverseny-bérleteket vásárolt és ezeket elsősorban munkás- és parasztfiataloknak adják, aztán lehetővé teszik számukra, hogy a Collegium Artium előadásait látogassák, és ezenfelül sok más hasonló intézkedéssel segítik az előbb körvonalazott célt, a munkás-, parasztfiatalok általános műveltségének fejlesztését.

Egyáltalán nem korlátozódik a segítség a támogatás csak arra, hogy a kötelező tananyag jobban, eredményesebben elsajátítását lehetővé tegyék a munkás- és parasztszármazású hallgatóknak. Természetesen a változatlanul fontos és jelentős feladat ez is. De másról és többről is szó van. Atfogó intézkedésekkel kell továbbra is biztosítani, hogy ezek a fiatalok tanulmányi munkájuk közben leküzdhessék azokat a hátrányokat, amelyekkel ne kiindultak az iskoláknak. Ez nem kizárólag a pedagógusok feladata, hanem egyéb szervek is, úgyszólván az egész társadalom: nem szabad ezt a munkát nevelői feladattá szűkíteni. Mást ne mondjunk, szerepet játszik ebben az is például, hogy az új iskolákat hova, milyen területekre építik. Öröndetes, hogy Szeged két legmodernebb, legszebb új iskolája a Kolozsvári téri és a gedői munkáslakta kerületekben épült fel. Az sem lényegtelen, hogy a kollégiumokba kik kerülnek. Világos, hogy a munkás- és parasztfiatalok tarthatnak elsősorban igényt arra, hogy felvegyék őket ezekre a helyekre.

Mindent meg kell tehát tenni a társadalomnak, az illetékes oktatási intézményeknek és a pedagógusoknak a munkás- és parasztfiatalok továbbtanulásának biztosítása érdekében. Egyet azonban nem szabad. Szó sem lehet a követelmények leszállításáról. Semmit sem értene meg művelődési politikánknak ebből a feladatából az a pedagógus, aki azt hinné, hogy a vizsgákon, a számonkérések alkalmával a munkás- és parasztszármazású tanulókkal szemben elnézőnek, liberálisnak kell lennie. Az ilyen fajta magatartás nem segítene, hanem kárt okozna ezeknek a fiataloknak. A sok erőfeszítésnek, a nagyarányú támogatásnak az a célja, hogy valóban emelkedjék a munkás- és parasztszármazású tanulóifjúság képzettségének, tényleges tudásának a színvonalára. Nem akármilyen bizonyítványt akarunk nekik adni, hanem olyat, amely mögött magas fokú tudás áll. Az MSZMP Központi Bizottsága kongresszusi irányelveinek idézett pontja is ennek elérését akarja segíteni.

ÖKRÖS LÁSZLÓ

Megalakult az Ogyessza városrész első lakásszövetkezete

Tegnap 220 taggal újabb lakásszövetkezet alakult Szegeden. Az újonnan alakult lakásszövetkezet birtokában Újszegeden négy, egyenként ötszintes épület lesz garzon, egy-, kettő- és háromszobás lakásokkal. Az épületek közül a III- és IV-es számú még november 20-án kapják meg a tulaj-

donosok, a II-es számú valamivel később kerül a birtokukba. Egy épület befejezése — mint ahogyan azt eredetileg is tervezték — jövő év első felére marad, de gazdái már tagjai a szövetkezetnek, s tudják, hogy melyik szinten, melyik lakás a tulajdonuk. A később költözőket egyébként írásban értesítik a beköltözés időpontjáról. Az alakuló közgyűlés résztvevői az »Újszegedi Ogyessza lakásszövetkezet« nevet vették fel, és héttagú igazgatóságot, valamint három tagú felügyelő bizottságot választottak.

Tegnap ezzel Szeged idei második, együttesen pedig a hetedik lakásszövetkezete alakult meg. 1960-ban 113, tavaly 198, idén pedig 298, a három év alatt tehát 609 szövetkezeti lakás jutott az igény jogosult családok birtokába.

Az Ogyessza városrész lakásszövetkezete alakításával egyidőben a lakásszövetkezetek szervező bizottsága felhívással fordult Szeged vállalatainak, intézményeinek, hivatalainak vezetőihez. Ebben kérik, hogy állítsák össze az 1963-ban épülő szövetkezeti lakásokra a kérelmezők névsorát. A körlevél már meg is érkezett az illetékesekhez, s ehhez részletes tájékoztatót, valamint igénybejelentő lapot mellékeltek. A tájékoztatóból minden érdeklődő megtudhatja a feltételeket, a várható árakat, a törlesztés módját, az állam által biztosított kedvezményeket stb. Az igénybejelentő lapokat idén, november 25-ig kell kitöltve eljuttatni a szervező bizottsághoz, a városi tanács építési és közlekedési osztályának a címén.

Szovjet kibernetikus Szegeden

Szegedre látogatott Alekszandr Jakovlevics Lerner, a Moszkvai Automatikai és Társmechanikai Intézet kibernetikai laboratóriumának vezetője. A Bolyai János Matematikai Társulat rendezésében ma, pénteken délután öt órakor a szegedi Bolyai Intézetben előadást tart a szovjet kibernetikus Emberről és gépekről álló rendszerrel kapcsolatos tudományos problémákról címmel.

TISZTÍTJÁK A TÉLI KIKÖTŐT

Nemsokára benépesedik ismét Szegeden a téli kikötő. A hajók és az úszóházak itt várják meg a jégolvadást, a tavaszt. Most a Folyam- és Kavicskotró Vállalat dolgozói a hajók »fogadására« készítik elő a ki-

kötőt. Két kotróhajó iszaptalánítja és mélyíti a kikötő bejáratát, s az egész öblöt, hogy télen betölthesse feladatát. Képeinken: dolgozik a kotróhajó s vontatja az iszappal megrakott uszályt.

